

یک روش ساده، سریع و مقرون بصرفه برای تخلیص تریپسین از پانکراس گوساله

- بهمن غلامحسین گودرزی (نویسنده مسئول)
موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی، بخش بیوشیمی و پروتئومیکس، کرج
- محبوبه طالبی
گروه زیست شناسی- بیوشیمی، دانشگاه پیام نور، تهران
- رویا باقریان
گروه بیوشیمی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
- رضا حاجی حسینی
گروه زیست شناسی- بیوشیمی، دانشگاه پیام نور، تهران
تاریخ دریافت: مهرماه ۱۳۸۸ تاریخ پذیرش: دی ماه ۱۳۸۹
تلفن تماس نویسنده مسئول: ۰۹۱۲۲۴۵۰۵۶۰
Email: b.goudarzi@rvsri.ir

چکیده

تریپسین از جمله آنزیم هایی است که در فرآیندهای بیوتکنولوژی کاربرد فراوان دارد. در آزمایشگاه کشت سلولی، طی فرآیند پاشاز سلول ها، تریپسین جهت جدا کردن سلول های چسبیده شده به دیواره ظرف کشت سلولی استفاده می شود. همچنین جهت جدا کردن سلول ها از یک بافت می توان از تریپسین استفاده کرد. تریپسین در فرآیند تولید پیتن و پروتئین هیدرولیز شده از کازئین شیر و سویا بطور انبوه و گسترده مورد استفاده قرار می شگیرد (۲۱.۱). تریپسین یک سرین پروتئاز است که در سیستم گوارش اکثر مهره داران یافت می شود تریپسین از جمله آنزیم هایی است که در فرآیندهای بیوتکنولوژی کاربرد فراوان دارد. در این مطالعه با استفاده از روش های رسوب دهی پروتئین ها با سولفات آمونیوم اشباع شده ۳۵ درصد و ۷۵ درصد، رسوب دهی با تری کلرو استیک اسید ۲/۵ درصد وزنی حجمی، رسوب دهی pH=۶/۵ و درنهایت با کروماتوگرافی تمایلی تریپسین موجود در پانکراس تخلیص شد. با این روش، از هر کیلو گرم پانکراس گوساله ۲/۸ گرم تریپسین خالص با فعالیت ویژه (U/mg) ۱۵۵ استحصال گردید. نتایج این مطالعه نشان میدهد که با این روش می توان ۲۶ درصد از آنزیم موجود در پانکراس را بدست آورد. درنهایت می توان گفت این روش یک روش ساده، سریع و مقرون به صرفه جهت تولید انبوه تریپسین باشد.

کلمات کلیدی: تریپسین، تخلیص، پانکراس گوساله، روش ساده

Veterinary Journal (Pajouhesh & Sazandegi) No 90 pp: 33-39

A simple, fast and commercial method for trypsin purification from bovine pancreas

By: Goudarzi B.Gh. Razi Vaccine and Serum Research Institute (Corresponding Author; Tel: +989123250560)
 Talebi, M. Biology Section, Payame noor University, Bagherian R. Biochemistry Section ov Medicine Faculty, Tehran University. HajiHosseini, R. Biology Section, Payame Noor University,

Trypsin is a serine protease found in the digestive system of many vertebrates, where it hydrolyses proteins. Trypsin has been used widely in various biotechnological processes. In this study trypsin was purified using two precipitation cut, 35% and 75% as saturation percent of Ammonium sulfate solutions, TCA precipitation (2.5% W/V), pH precipitation and finally affinity chromatography. This method could be used to obtain 2.8 g purified trypsin with specific activity 155 U/mg and 26% recovery from 1kg bovine pancreas. Therefore, this method is a simple, fast and commercial method for scale-up of trypsin extraction from bovine pancreas.

Key words: Trypsin, Purification, Bovine pancreas, Simple method

مقدمه

که محققین مختلف در سراسر دنیا تلاش می کنند تا با استفاده از روش های مختلف نظیر رسوب دهی پروتئین ها با نمک های معدنی و حلال های آلی، کروماتوگرافی غربالی، کروماتوگرافی تعویض یونی، کرماتوگرافی تمايلی، الکتروفورز و برخی دیگر از روشهای مرسم در امر تخلیص پروتئین ها یک روش ساده، سریع و ازان قیمت جهت تهیه و تولید تریپسین در مقادیر انبوه طراحی کنند. از طرف دیگر با توجه به اینکه این آنزیم در اکثر موجودات بیوکاریوت و پروکاریوت وجود دارد، سعی بر این است تا با استفاده از تکنیک های متداول در بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک به منبع مناسبی جهت تولید این آنزیم دسترسی پیدا کنند. لذا مطالعات گسترده ای بر روی تریپسین موجود در گاو، گوسفند، خوک، انسان، بز، بوقلمون، موش صحرائی، اسب، ماهیان Streptomyces ریه دار، میگو، پروانه و میکرووارگانیزم ها بی نظر فیزیکوشیمیابی آن تحقیقات وسیعی انجام شده و یا در دست اجرا است (۱۰، ۱۳، ۱۴).

در این مطالعه با توجه به اینکه پانکراس گوساله سرشار از تریپسین می باشد، سعی شده است که جهت استخراج و تخلیص آنزیم تریپسین، یک روش سریع، ساده و ازان طراحی و ارائه گردد که از بهره وری بالا و خوبی برخوردار باشد.

مواد و روش ها**جمع آوری پانکراس**

جهت جمع آوری پانکراس مورد نیاز به کشتارگاه زیارتان مراجعه شد که پس از ذبح گوساله های ۳ تا ۲۴ ماهه، سریعاً پانکراس آنها جدا و در ظروف حاوی اسید سولفوریک ۰/۲۵ نرمال سرد قرار داده شد. سپس نمونه های جمع آوری شده به آزمایشگاه منتقل و پس از زدودن بافت چربی و پیوندی پانکراس ها دوبار چرخ شدند.

هضم اسیدی

به یک کیلو گرم از پانکراس چرخ شده دو لیتر اسید سولفوریک ۰/۲۵ نرمال سرد اضافه کرده و به مدت چهار ساعت در دمای ۴ درجه

تریپسین ۳،۴،۲۱،۴ EC یک سرین پروتئاز است. این آنزیم در سیستم گوارشی اکثر مهره داران وجود دارد که وظیفه آن هیدرولیز پروتئین ها می باشد. در پانکراس، تریپسین به صورت پیش ساز غیرفعال (تریپسینوزن) سنتز شده که با جدا شدن یک هگزا پپتید از آنتهای آمینه آن به تریپسین فعال تبدیل می شود. تریپسین اندوپتید آزی است که پیوندهای پپتیدی را از انتهای گروه های کربوکسیل اسیدهای آمینه آرژنین و لیزین هیدرولیز می کند (۱۴، ۱۵).

تریپسین عموماً در مطالعات پروتومیکس برای هیدرولیز پروتئین ها به پپتیدها جهت شناسایی پروتئین ها با استفاده از اسپکترومتری جرمی و یا روش های دیگر مورد استفاده قرار می گیرد. تریپسین را می توان چاقوهای دقیق مولکولی دانست که پروتئین ها را از ناحیه گروه کربوکسیل اسیدهای آمینه آرژنین و لیزین برش می دهد. از تریپسین می توان جهت احلال لخته خون، درمان التهاب و ساخت داروهای التیام بخش نیز استفاده کرد. یکی دیگر از کاربردهای مهم تریپسین در تبدیل انسولین خوکی به انسولین انسانی است که تنها در یک اسید آمینه با یکدیگر تفاوت دارند (۲۲، ۹).

عمده مصرف تریپسین در مقیاس صنعتی در صنایع چرم می باشد. در سال ۱۹۸۵، بازار جهانی فروش تریپسین تولید شده از پانکراس حیوانی در زمینه فوق حدود ۱۰ میلیون دلار بود. در مرحله خیساندن چرم در یک مخلوط قلیائی^۱ برای تورم زدایی پوست ها^۲ و از بین بردن برخی از اجزاء پروتئینی چرم برای نرم سازی آن (برای مرحله بعدی که دباغی است) از این آنزیم استفاده می شود. کاربرد صنعتی دیگر تریپسین در ساخت شوینده های خانگی می باشد. البته با پیشرفت صنعت بیوتکنولوژی استفاده از پروتئارهای میکروبی در این خصوص رواج بیشتری پیدا کرده است. همچنین در بعضی مواقع در صنعت پنیرسازی به عنوان مکمل یا جایگزین رینین از تریپسین استفاده می شود (۱۰، ۱۳، ۱۶).

از جمله کاربردهای دیگر تریپسین می توان به استفاده از آن در شیمی بالینی به عنوان وسیله ای برای تشخیص بیماری ها، آنالیز مواد غذائی و فعال سازی دیگر زیموژن های موجود در پانکراس نظیر کیموتریپسین اشاره کرد.

با توجه به مصرف و کاربرد زیاد تریپسین، بیش از چندین دهه است

بالن پیرکس مخصوص منتقل و در ۵-۵۰ درجه سانتیگراد فریز شد. سپس با کمک دستگاه فریز-دایر مدل Telstar در شرایط ۵۰-۵۰ درجه سانتیگراد و فشار ۴۰-۲۰ میلی بار خشک گردید.

کروماتوگرافی تمايلی تریپسین

جهت کروماتوگرافی نمونه خشک شده از رزین پارا آمینو بنزامیدین-Tris-HCl ۰/۱M، NaCl (۰/۵M pH ۸/۰) به عنوان بافر نمونه^۰ و بافر اتصال دهنده استفاده شد. طول ستون و قطر ستون استفاده شده بترتیب ۳۰۰ و ۵ میلی متر و حجم رزین ۲۵ میلی لیتر بود.

در این مطالعه ۲۰ میلی گرم از نمونه خشک شده توزین و در ۵ میلی لیتر از بافر نمونه حل گردید و با پیپت به آرامی روی رزین درون ستون ریخته شد. سپس ۳۵ میلی لیتر از بافر تریپسین از ستون عبور داده شد. اولین بافر شستشو^۰ که سبب جدا شدن تریپسین از رزین می شود، ۴۵ میلی لیتر با فراستات سدیم (۰/۵M pH AcONa ۰/۱M، NaCl ۰/۰۵M pH ۴/۰) و دومین بافر شستشو^۰ که سبب جدا شدن سایر سرین پروتئازها Glycine-HCl (۰/۱M، ۴۰ میلی لیتر بافر گلایسین) بود. سرعت جريان بافر برای بارگذاري^۱ می شود، و شستشو بترتیب ۳۰ و ۵۰ میلی لیتر/ سانتیمتر مکعب/ ساعت بود.

در نهايیت نمونه های خارج شده از ستون در ۶۰ فراکشن ۲ میلی لیتری جمع آوری و جذب نوری آنها در ۲۸۰ نانومتر قرائت شد (۱۷، ۱۲).

استخراج تریپسین به روش Willomwska و Kuntiz

جهت مقایسه روش استخراج تریپسین توسط این مطالعه با روش های ارائه شده توسط Willomwska و Kuntiz. ابتدا اقدام به استخراج تریپسین با روش های گزارش شده توسط این دو محقق شد (۱۳، ۱۰، ۲) و سپس میزان خلوص و مقدار آنزیم استحصال شده مورد بررسی قرار گرفت.

SDS-PAGE

در مطالعه حاضر به مظول بررسی میزان خلوص آنزیم تریپسین تخلیص شده از روش ارائه شده و همچنین مقایسه آن با روش های ارائه شده توسط Willomwska و Kuntiz از الکتروفوروز SDS-PAGE استفاده شد. همچنین از آنزیم کمپانی فلوكا به عنوان استاندارد استفاده گردید.

از ژل پلی آکريل آميد به عنوان بستر الکتروفوروز استفاده گردید. برای انجام الکتروفوروز، مطابق روش لاملی از سدیم دودسیل سولفات^۰ به عنوان دترجنت در ترکیب ژل، بافر سوبسترا و بافر الکتروفوروز استفاده شد^(۶). جهت تفکیک و جدا کردن پروتئین ها از ژل متراکم کننده و جدا کننده با غلظت های ۳ و ۱۰ درصد بترتیب استفاده گردید. همچنین برای الکتروفوروز فوق از جريان الکتریکی ثابت و شدت جريان ۲۰-۳ میلی آمپر استفاده شد. پس از خاتمه الکتروفوروز جهت ثبیت پروتئین ها از اسید اسیدیک ۳۰ درصد و از کوماسی بلو R-۲۵۰ pH ۷-۸ میلی آمیزی ژل استفاده گردید. برای ظهور باندها از مخلوط متانول، اسید اسیدیک گلاسیال و آب مقطر (۱:۱) به عنوان رنگ بر استفاده شد^(۱۱، ۱۹).

سانتی گراد با همزن مکانیکی بخوبی هموژنیزه شد. مخلوط حاصله با تنظیف دو لایه صاف و سپس محلول صاف شده تعیین حجم و در سردخانه نگهداری شد.

رسوب دهی با سولفات آمونیم

جهت رسوب دهی با سولفات آمونیوم اشباع شده ۳۵ درصد، به ازای هر لیتر از محلول صاف شده مقدار ۲۰۸/۴ گرم سولفات آمونیوم بتدریج به آن اضافه و سپس به آرامی همزده شد تا کاملا سولفات آمونیوم حل گردد. سپس به مدت یک ساعت در سردخانه قرار داده شد و بعد بدست ۳۰ دقیقه در دمای ۴ درجه سانتیگراد با دور ۵۰۰۰ g سانتریفوژ گردید. محلول روئی به آرامی تخلیه و پس از تعیین حجم ذخیره و رسوب حاصله نیز دور ریخته شد. جهت رسوب دهی با سولفات آمونیوم اشباع شده ۷۵ درصد، به ازای هر لیتر از محلول روئی مرحله قبل مقدار ۲۷۵ گرم سولفات آمونیوم بتدریج اضافه و به آرامی همزده شد تا سولفات آمونیوم کاملا حل گردد و سپس به مدت ۳ ساعت در سردخانه قرار داده شد و بعد به مدت ۳۰ دقیقه در دمای ۴ درجه سانتیگراد با دور ۵۰۰۰ g سانتریفوژ گردید. محلول روئی به آرامی تخلیه و دور ریخته شد. رسوب حاصله در ۱۵۰ میلی لیتر آب دیونیزه حل و در نهايیت حجم آن با آب دیونیزه به ۲۰۰ میلی لیتر رسانده شد.

رسوب دهی با تری کلرو استیک اسید (TCA)

به محلول حاصل از مرحله قبل ۴۰۰ میلی لیتر محلول ۵ درصد تری کلرو استیک اسید(W/V) سرد اضافه گردید. بمدت ۳۰ دقیقه به آرامی همزده شد و سپس بمدت ۲۰ ساعت در سردخانه قرار داده شد. پس از سپری شدن این زمان رسوب تولید شده حاوی تریپسینوژن و تریپسین است. جهت جمع آوری رسوب، محلول فوق فوق بمدت ۳۰ دقیقه در دمای ۴ درجه سانتیگراد با دور ۵۰۰۰ g سانتریفوژ گردید. محلول روئی که حاوی آلفا-۱-آنتمی تریپسین و ریبونوکلئاز است به آرامی اضافه گردید(۱۳). ۹۰ میلی لیتر اسید کلریدریک ۱/۰ نرمال به رسوب اضافه گردید. پس از حل شدن رسوب حجم آن با اسید کلریدریک ۱/۰ نرمال به رسوب اضافه گردید. پس از ۱۰ میلی لیتر رسانده شد. سپس به مدت ۲۰ ساعت با پنج لیتر از اسید کلریدریک ۵/۰۰۵ نرمال دیالیز شد.

رسوب دهی با استفاده از pH ایزوکلریک و فعال کردن تریپسینوژن با استفاده از سود ۱/۰ نرمال pH محلول حاصل از مرحله قبل به ۵/۶ رسانده و یک ساعت در سردخانه نگهداری شد. سپس بمدت ۳۰ دقیقه در دمای ۴ درجه سانتی گراد با دور ۵۰۰۰ g سانتریفوژ گردید. محلول روئی که حاوی تریپسینوژن می باشد، به آهستگی جدا گردید و رسوب حاصله دور ریخته شد. به ازاء هر لیتر از محلول فوق ۱۴/۷ گرم کلرید کلسیم به آن اضافه و حل شد (۱۰/۱ مولار کلرید کلسیم). سپس pH محلول به ۸/۲ رسانده و بمدت ۲۰ ساعت در سردخانه نگهداری شد. در نهايیت با پنج لیتر از اسید کلریدریک ۱/۰۰۰ نرمال دیالیز گردید.

لیوفیلیزاسیون محلول حاوی تریپسین

محلول فوق که حاوی مقادیر نسبتا خالصی از تریپسین است به یک

داده شده است. پس از بررسی های تکراری‌ذیر بودن نتایج آزمایشات، همان طوری که در جداول ۱ و ۲ مشهود است. با روش فوق می‌توان از هر کیلو گرم پانکراس گوساله عاری از بافت چربی، بطور متوسط ۲/۸ گرم تریپسین خالص با فعالیت ویژه (U/mg) ۱۵۵ استحصال کرد.

نتایج حاصل از الکتروفورز SDS-PAGE آنزیم تریپسین استخراج شده توسط روش های ذکر شده در این مطالعه در شکل ۲ نشان داده شده است. نتایج حاصل از بررسی میزان آنزیم استحصال شده توسط روش kuintz نشان دهنده این است که از هر کیلو گرم پانکراس تمیز شده بطور متوسط می‌توان ۸۲ گرم تریپسین با فعالیت ویژه (U/mg) ۲۰ بدست آورد. همچنین با استفاده از روش Wilimowska از هر کیلوگرم پانکراس تمیز شده به طور متوسط ۱/۶ گرم تریپسین با فعالیت ویژه ۷۵ استحصال شده. در صورتی که نتایج گواه از این دارند که با روش ارائه شده توسط این مطالعه می‌توان از هر کیلو گرم پانکراس گوساله عاری از بافت چربی، به طور متوسط ۲/۸ گرم تریپسین خالص با فعالیت ویژه (U/mg) ۱۵۵ استحصال کرد.

تعیین غلظت پروتئین و فعالیت آنزیم تریپسین

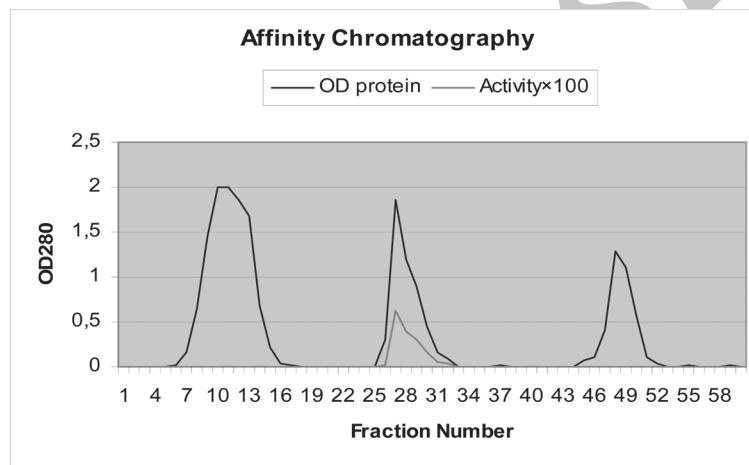
در این مطالعه غلظت پروتئین نمونه ها مطابق روش برادرافورد اندازه گیری شد و از آلبومین سرم گاوی به عنوان پروتئین استاندارد استفاده گردید. فعالیت آنزیم تریپسین با استفاده از بنزویل آرژینین پارا نیترو آنیلید^{۱۰}) سوبسترای اختصاصی تریپسین مطابق روش Erlanger سنجیده شد(۳،۲).

نتایج

در شکل ۱ نتایج حاصل از کروماتوگرافی تمايلی پس از قرائت جذب فراکشن ها در ۲۸۰ نانومتر و فعالیت آنزیم تریپسین نشان داده شده است.

نتایج حاصل از اندازه گیری غلظت پروتئین و فعالیت آنزیم تریپسین در مراحل مختلف استخراج و تخلیص آنزیم تریپسین در جدول ۱ نشان داده شده است.

در جدول ۲ فعالیت ویژه، بازده^{۱۱} و مرتبه تخلیص^{۱۲} پس از محاسبه نشان

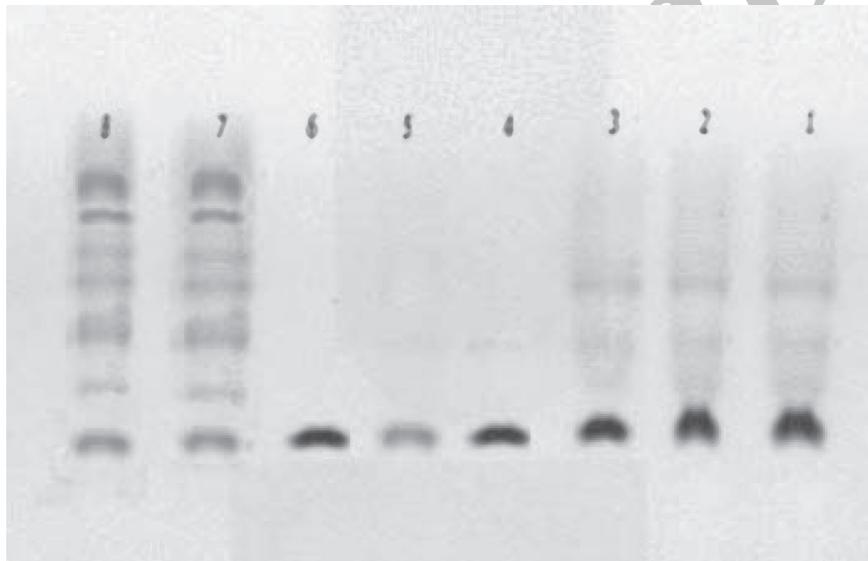
شکل ۱- نتایج قرائت جذب فراکشن های جمع آوری شده در ۲۸۰ نانومتر و فعالیت تریپسین در فراکشن ها پس از کروماتوگرافی تمايلی

جدول ۱- نتایج غلظت پروتئین و فعالیت آنزیم تریپسین در مراحل مختلف استخراج

شماره	مرحله	حجم (ml)	پروتئین (mg/ml)	پروتئین کل (mg)	فعالیت (U/ml)	فعالیت کل (U)
۱	هضم اسيدي	۲۲۰	۲۰۳	۴۴۶۰۰	۷۵۶	۱۶۶۳۲۰۰
۲	رسوب دهی با سولفات آمونیم	۲۰۰	۴۴۷/۵	۸۹۵۰۰	۲۵۹۶	۱۲۹۸۰۰۰
۳	TCA	۱۰۰	۷۷	۷۷۰۰	۵۲۶۹	۵۲۶۹۰۰
۴	رسوب دهی با pH ايزوالكتريک	۱۱۰	۵۷	۶۲۷۰	۴۲۶۲	۴۶۸۸۲۰
۵	کروماتوگرافی تمايلی	۱۴	۲۰۱	۲۸۱۴	۳۱۱۴۰	۴۳۵۹۶۰

جدول ۲- نتایج حاصل از محاسبات فعالیت ویژه، درصد استحصال و مرتبه تخلیص تریپسین در مراحل مختلف استخراج

مرتبه تخلیص (df)	بازدید Yield %	فعالیت ویژه (U/mg)	مرحله	شماره
۱	۱۰۰	۳/۷۲	هضم اسیدی	۱
۳/۹۰	۷۸/۰۴	۱۴/۵۰	رسوب دهی با سولفات آمونیم	۲
۱۸/۴۰	۳۱/۶۸	۶۸/۴۳	TCA	۳
۲۰/۱۰	۲۸/۱۹	۷۴/۷۷	رسوب دهی با pH ایزوالکتریک	۴
۴۱/۶۴	۲۶/۲۱	۱۵۴/۹۲	کروماتوگرافی تمايلی	۵

شکل ۲-۱، ۲ و ۳ نمونه های تریپسین استحصال شده با روش Wilimowska . ۶ و ۷ - نمونه های تریپسین تخلیص شده با روش این مطالعه. ۵ نمونه تریپسین کمپانی فلوکا. ۸ نمونه های تریپسین استحصال شده از روش kuintz

مختلف، دردهه ۱۹۶۰ مقالات متعددی در ارتباط با روش های استخراج تریپسین و منابع آن منتشر شدند که می توان به استخراج تریپسین از پانکراس خوک (۵)، از پانکراس گوسفند و بز (۴،۳)، از سگ ماهی (۸) و از اسب (۷) اشاره کرد. با وجود اهمیت تریپسین به عنوان یک ماده مکمل در صنایع مواد غذائی و همچنین به عنوان یک دارو در درمان بیماران پانکراتیک، تحقیقات گسترده ای بر روی کینتیک آنزیم و بهینه کردن روش استخراج آن انجام شد بطوری که Wilimowska (۱۹۷۸) طی مقاله ای عنوان کرد که طی دو مرحله هضم پانکراس و رسوب دهی با TCA و همچنین رسوب دهی با تغیرات pH می توان موفق به تخلیص نسبی تریپسین با بازده ۴ درصد شد. او با روش خود موفق به استحصال ۱/۵ گرم تریپسین از هر کیلو گرم پانکراس گوساله شد (۲۰). Tub' و همکارانش (۲۰۰۷) استفاده از پلی اتیلن گلیکول و تغیرات pH

بحث

در اوایل دهه ۱۹۳۰ ، Kunitz برای اولین بار گزارش داد که با استفاده از روش رسوب دهی متوالی با سولفات آمونیوم و منیزیم موفق به تهییه تریپسین از پانکراس گوساله شده است (شماره ۵ منبع). اگرچه تریپسین استخراج شده، از فعالیت ویژه کمی برخوردار بود، ولی از آنجا که تریپسین در صنایع مختلف از جمله پمادهای التیام دهنده زخم ها و صنعت چرم سازی و دیگر صنایع کاربرد چشمگیری پیدا کرد، کار او نقطه شروعی بود برای تخلیص این آنزیم، بطوری که چند سال بعد Northrup با همکاری Kunitz موفق به کریستاله کردن آنزیم تریپسین شد (۱۳). اگرچه آنزیم کریستاله شده آنها بطور کامل خالص بود و فعالیت ویژه بسیار بالایی داشت، ولی میزان استحصال تریپسین توسط روش ارائه شده آنها بسیار اندک در حدود چندین میلی گرم از هر کیلوگرم پانکراس گوساله بود (۱۰، ۱۳). با پیشرفت علم و تکنولوژی و افزایش چشمگیر مصرف تریپسین در صنایع

آزمایشگاه‌ها، تریپسین پانکراس گوساله و خوک می‌باشد. با توجه به عدم پرورش خوک در کشورهای اسلامی نظیر ایران، پانکراس گوساله می‌تواند به عنوان ارزان‌ترین و مناسب‌ترین منبع برای تریپسین باشد. همچنین روش استفاده شده در این مطالعه می‌تواند روشی مناسب برای تولید تریپسین باشد.

پاورقی‌ها

- 1- Level of purification (df)
- 2- Bating
- 3- Deswelling
- 4- p-Aminobenzamidine-Agarose
- 5- Sample buffer
- 6- Binding buffer
- 7- Elution Buffer
- 8- Loading
- 9- Elution
- 10- Sodium Dodecyl Sulfate (SDS)
- 11- Benzoyl-DL-Arginine- Para-Nitroa-Anilin (BAPNA)
- 12- Yield

منابع مورد استفاده

- 1- Bond, J.S. (1989) *Commercially Available Proteases*, Appendix II. In: *Proteolytic Enzymes, A Practical Approach*. R.J. Beynon and J.S. Bond, eds., IRL Press, Oxford, U.K.
- 2- Bradford, M.M. (1976) A rapid and sensitive method for the quantification of microgram quantities of proteins utilizing the principle of protein dye binding. *Anal. Biochem.* 72: 248–254.
- 3- Bricteux, S., Gregoire, G. (1966) Study of trypsinogen and trypsin of sheep pancreas. *BBA*. 127: 277-281.
- 4- Bricteux, S., Gregoire, G. (1968) Study of trypsinogen and trypsin of goat pancreas. *Arch. Intern. Physiol. Biochim.* 76: 571-74.
- 5- Charles, M. (1963) Extraction and characterization of trypsin from pig pancreas. *BBA*. 69: 115- 121.
- 6- Erlanger,B., Kokowsky,N., Cohen,W. (1961) The preparation and properties of two new chromogenic substrates of trypsin. *Arch Biochem. Biophys.* 95: 271-77.
- 7- Harvis, I., Hofmann, T. (1969) Isolation and characterization of trypsin from horse pancreas. *Biochim. J.* 114: 82 P.
- 8- Haynes, R., Winter, W.P. (1968) *Purification and characterization of gar (Dog-Fish) trypsin*. BBA. Personal communication.
- 9- Jellouli,K., Bougatf,A., Daassi,D., Balti,R., Barkia,A., Nasri,M. (2009) New alkaline trypsin from the intestine of Grey triggerfish (*Balistes capriscus*) with high activity at low temperature: Purification and characterization. *Food Chemistry* 116: 644-650.
- 10- Kunitz,M., and Northrop,J. (1936) Isolation from beef pancreas of crystalline trypsinogen, trypsin, a trypsin inhibitor and an inhibitor-

در سیستم‌های دو فازی مایع را روشی مناسب برای استخراج تریپسین و کیموتریپسین عنوان کردند (۱۸). در همان سال محققین دیگر پس از رسوب دهی با سولفات آمونیوم، از تیمارهای حرارتی و ژل فیلتراسیون برای استخراج تریپسین استفاده کردند که موفق به استحصال تریپسین با بازده ۹ درصد شدند (۹).

در این مطالعه، با روشی ساده و کم هزینه موفق به استحصال مقدار ۲/۸ گرم تریپسین خالص با فعالیت ویژه (U/mg) از هر کیلو گرم پانکراس گوساله شدیم.

اساس جداسازی و تخلیص تریپسین در این مطالعه بر پایه رفتار حلالیت پروتئین‌ها است. گروه‌های آب گریز روی سطح مولکول پروتئین عامل مهمی در تعیین رفتار حلالیت آن می‌باشد. در واقع پایداری پروتئین‌ها در محلول توسط بر هم کنش‌های پروتئین-پروتئین - حلال و حلال - حلال تعیین می‌شوند که تغییر یکی از آنها می‌تواند حلالیت را به مقادار زیادی کاهش دهد. از طرفی دیگر حلال همواره پایه آبی دارد و لذا با تنظیم خواص حلال آب می‌توان حلالیت پروتئین‌ها را تحت تاثیر قرار داد (۱). بنابراین پروتئین‌ها را می‌توان توسط عوامل رسوب دهنده متنوعی از جمله حلال‌های آبی، کاتیون‌های دوطوفیتی، گرماء، اسید و باز (تنظیم pH یا رسوب دهی ایزوالکتریک)، نمک‌ها، پلیمرهای غیر یونی (مثل پلی‌اکیلن گلیکول) و پلی‌الکتروولیت‌ها رسوب داد. متداول‌ترین روش استفاده از نمک‌های خنثی است که باعث رسوب دهی انتخابی پروتئین‌ها می‌شود. در غلطت‌های بالای نمک، مولکول‌های پروتئین و نمک برای آبگیری با هم رقابت می‌کنند، این رقابت‌ها واکنش‌پروتئین - پروتئین و عدمتاً واکنش‌های بین نواحی آب گریز روی سطح مولکول‌های پروتئین‌ها مجاور هم را افزایش می‌دهد که این امر بتدريج باعث رسوب دهی پروتئین‌ها می‌شود (۱). نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که در مرحله رسوب دهی با قریب TCA به ۴۲ درصد از آنزیم اولیه حذف شده است. عبارت دیگر پس از این مرحله فعالیت کل از ۱۲۹۸۰۰ واحد به ۵۶۹۰۰ واحد رسیده است. در نگاه اول تصور بر این است که مرحله ای که در آن حدود ۶۰ درصد تریپسین حذف می‌شود، نباید مرحله مناسبی باشد. ولی باید به این نکته توجه داشته باشیم که پانکراس علاوه بر تریپسین حاوی مقادیر قابل توجهی از آنزیم‌ها و پروتئین‌های دیگر از جمله ریبونوکلئاز و آلفا یک آنتی تریپسین می‌باشد. از آنجا که آلفا یک آنتی تریپسین یک مهار کننده قوی برای تریپسین و سایر سرین‌پروتئازهای موجود در پانکراس است، منجر به کاهش شدید فعالیت و تداخل با تریپسین می‌گردد. طی مرحله رسوب دهی با TCA، تریپسین موجود در پانکراس رسوب داده می‌شود و لی ریبونوکلئاز و آلفا یک آنتی تریپسین در فاز محلول باقی می‌ماند که طی روش ارائه شده توسط Wilimowska قابل استحصال می‌باشد. نتایج حاصل از الکتروفورز SDS-PAGE نشان می‌دهد که تریپسین خالص شده با روش این مطالعه کاملاً خالص و عاری از هر گونه پروتئین دیگر می‌باشد. اگرچه تریپسین خالص شده با روش Wilimowska از خلوص بیشتری نسبت به تریپسین روش kuintz برخوردار است. ولی همان طوری که در شکل ۲ مشهود است نسبت به تریپسین استخراج شده با روش ارائه شده خلوص کمتری دارد.

در مجموع نتایج محققین مختلف نشان می‌دهد که بهترین و مناسب ترین منبع استحصال تریپسین جهت استفاده در صنایع مختلف و

Enzymology 182: 50-69.

18- Tub G., Nerli B., Pic'G. (2007) Partitioning features of bovine trypsin and chymotrypsin in polyethyleneglycol-sodium citrate aqueous two-phase systems. *Journal of Chromatography B*. 852: 244-249.

19- Walker J.M. (1996) *SDS polyacrylamide gel electrophoresis of proteins*. In the protein protocols hand book. Humana Press. Oxford, U.K, pp28-47.

20- Wilimowska,A., (1978) A simple method for purification trypsin, *Analytical Biochemistry*. 90: 816-20.

21- Wilkinson, J.M. (1986) *Fragmentation of Polypeptides by Enzymic Methods*. I Practical Protein Chemistry: A Handbook. A. Darbre, ed., John Wiley and Sons, New York, N.Y.

22- Woodard,S., Mayor,J., Bailey,M., Barker,D., Love,R.J. (2003) Applications of Proteolytic Enzymes in industrials. *Biotechnol. Appl. Biochem.* 38: 123-139.

trypsin compound. *J Gen Physiol.* 19: 991-98.

11- Laemmli U.K. (1970) Cleavage of structural proteins during the assembly of the head of bacteriophage T4. *Nature* 227: 680-85.

12- Layne, E. (1957) Spectrophotometric and Turbidimetric Methods for Measuring Proteins. *Methods in Enzymology* 3: 447-455.

13- Northrop,J., Kunitz,M. (1932) Crystalline trypsin. I. Isolation and tests of Purity. *J Gen Physiol.* 16: 267-75.

14- Polgár,L. (2005) The catalytic triad of serine peptidases. *Cell. Mol. Life Sci.* 62: 2161-72.

15- Rawlings ND, Barrett A.J. (1994) Families of serine peptidases". *Meth. Enzymol.* 244: 19-61.

16- Rice,R.H. (1977) Stabilization of bovine trypsin by reductive methylation. *Biochem. Biophys. Acta*. 492: 316-21.

17- Stoscheck, CM. (1990) Quantitation of Protein. *Methods in*